

26. LETO

službe
kulturnemu in gospodarske-
mu napredku Slovence v
Wisconsinu

JUGOSLOVENSKI OBZOR

26th YEAR

of Service
to the Yugoslavs of Wisconsin
and to the Country

The Only Yugoslav Newspaper, printed and published in State of Wisconsin for 40,000 Residents of Yugoslav Extraction. — Official Organ of South Slavic Benevolent Union 'Sloga' and Alliance 'Lily' of Wisconsin

Entered as second-class matter January 21, 1926 at the post office of Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

ST. — NO. 485.

MILWAUKEE — WEST ALLIS, WIS., APRIL 21, 1938.

LETO X. — VOL. X. — ESTABLISHED 1913.

Dogodki po Sloveniji in ostali Jugoslaviji

* Nova jugoslovanska torpedovka "Zagreb". V Splitu so pred dnevi z velikimi svečanostmi spustili v morje novo 1200-tonsko torpedovko "Zagreb", ki je bila zgrajena v domači ladjedelnici v Splitu, z domaćim materijalom in domaćimi delovnimi močmi. To je sestra torpedovke "Beograd", ki so jo koncem lanskega leta zgradili v francoski ladjedelnici v Nantesu. V splitski ladjedelnici pa se sedaj prav tako graditi še tretja torpedovka "Ljubljana", ki bo istega tipa kot "Beograd" in "Zagreb".

* Kostnico za nemške vojake, ki so padli v svetovni vojni v Obsočju, so zgradili pri Tolminu v Julijski Krajini. Stoji tik ob Soči v bližini izliva Tolminke. Kostnica je sezidana v masivnem nemškem slogu in ima nekak nibelunški, starogermański značaj. Vsa stavba teži v zemljo in je podobna mogočni, kameniti lopi. Spredaj ima obsežen vrt, ki je obdan z zidom iz grobo izklesane porfirja; vhod tvorita dva težka stebra, tudi iz porfirja.

* Uboj v Halozah. Pred dnevi je v Gradišču več delavcev kopalo v vinogradu posestnika Antona Solina iz Stojne, župnija Sv. Marko. Po večerji so se vsi vinjeni vračali proti domu. Med potjo pa je nenadoma nastal prepir, med katerim je Janez Kelenc iz Sojne udaril brez vsakera vzroka Antona Mustra iz Gradisca z držajem motike. Nato je hotel udariti še Keleca Franca, ki ga je pa v silobraru prehitel in udaril Kelanca z ostrino motike po glavi. Muster in Kelenc sta obležala nezavestna. Mustra so spravili domači v hišo, Kelanca so pa ponoči prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je za poskodbami umrl. Kele je svoje dejanje priznal, izgovarjal se je pa, da je to storil v silobraru. Tudi ostali delavci, ki so bili priči prizoru, zatrjujejo, da bi bil Kele gotovo mrtev, če bi se bil za trenutek zakasnil in ne udaril Kelanca. Keleca so orožniki zaprli.

* Špet slovensko petje v Pomjanu. Župnik Sissot v Šmarju pri Kopru, ki je italijanskega rodu, je sprožil zamisel, da bi se v cerkvi v Pomjanu spet uvelod slovensko petje med službo božjo. Oblastna temu niso ugovarjala. Le od cerkvenih oblastev še ni prišla odločitev. Isto velja za cerkev v Krkavčih pri Kopru, kjer se tudi uvaja slovensko petje. Župnik v Devinu Viktor Stanič pa bi bil skoro premičen, ker je uvedel v cerkev slovensko petje. Premestitev so hoteli do seči nekateri krajevni nestrepi, a je knez Torre-Tasso posredoval pri naščkojskem uradu v Gorici, da je Stanič ostal na svojem mestu.

* Žrtev alkohola. V Dvoru pri Polhovem Gračecu so se pri posestniku Blažu Cankarju eno zadnjih nedelj zbrali prijatelji in pili pozno v noč. Ko so ga imeli že precej v glavah, so se začeli preprihati. Konec je bil tak, da je Peklaj Janez sumil Antonia Jareca v Blaža Cankarja. Cankar je padel tako nesrečno, da je obležal nezavest. Pokliciali so zdravnika, ki je ugotovil, da ima Cankar počeno lobanje. Naslednji dan je Cankar umrl, ne da bi se prej zavedel.

* Avto s potniki padel v vodo. Pri Ljubeškem se je pripečila pred dnevi huda avtomobilска nesreča. Avtomobil z osmimi potniki je padel v reko Vrješnico. Lastnik avtomobila Lasič je naložil osem potnikov in krenil v Ljubuško. Ko se je

peljal čez most čez Vrješnico, je avto zavozil preblizu mostne ograje. Lasič je hitro zavil na nasprotno stran, ker pa je avto vozil s precejšnjo brzino, je zavozil v ograjo na nasprotnej strani, jo podrl in padel v vodo. Vsi potniki so ranjeni, dva izmed njih imata zelo resne poškodbe.

* Tovorni avtomobil zrušil most. Enega zadnjih večerov je hotel voziti preko mostu Hudinja pred Bežigradom pri Celju tovorni avtomobil s težo 9 ton, ki je prevažal blago za nekoga celjskega mestnega vetrinovega. Avtomobil pa je iz neznanega vzroka trčil ob most s tako silo, da ga je skoraj popolnoma razrušil, tako, da je zdaj vsak promet nemogoč preko njega.

* Velik požar je nastal nedavno sredi Zagorja pri Pilštanjtu in uničil posestniku Ivanu Ivaciču hišo in vsa gospodarska poslopja, sosedu Frauenu Grančerju pa dvoje gospodarskih poslopj. Le mirnemu vremenu in požrtvovalnim neplkinjem gasilec se je zahvaliti, da ogenj ni upepelil še več zgradb. Najbolj je prizadet Ivan Ivacič, kateremu ni ostalo drugega kakor pet otročev brez vsega.

* Smrtna nesreča v rovu. Tedeni sta bila v kotredeškem rovu zaposlena 44-letni rudniški mizar Matevž Brglez in njegov tovarš Slavko Taufer. Postavljala sta na drugem horizontu počezne tramove v zgornji del oboka, ki se položno spušča proti tretjemu horizontu. Med delom sta stala na deski, polozjeni na vrhu vozička. Vzdignila sta kakih 80 kg težak tram, da bi ga vložila iz dolbeni ležišči na vsaki strani oboka. Taufer, ki je močnejši, je svoje delo opravil. Brgleza, precej šibkega, pa je tram potisnil za malenkost vstran, vendar dovolj, da je omahnil z deske na tla. Med padcem ga je pa udaril tram z ostrom robom preko levih sene takoj nesrečno, da ga je priči do smrti pobil.

* Ženo je po nesreči ustrelil v usta. V vasici Hudem pri Tržiču se eno zadnjih nedelj pripeljal žalosten dogodek, ki bi lahko zahteval človeško življenje. 30-letni Zupan Miha se je mudil na dvorišču. Ker je opazil gručo vrabcev, je skozi okno prosil svojo ženo, naj mu da flobertovko, ki jo je imel zavito v suknjiču v hiši. Žena mu je kar s suknjičem vred pomnila skozi okno flobertovko, ki pa se je pri tem, ko jo je prijel Miha v roko, po nesreči sprožila in je krogla zadela ženo naravnost v usta, kjer je obtičala pod lično kostjo. Ranjenki je nudil prvo pomoč tržiški zdravnik dr. Pence in odredil prevoz v ljubljansko bolnišnico, kjer so ji vzeli kroglo iz glave.

* Ženske samomor ali zločin. Na železniški progi pri Sisku so našli pred dnevi okrvavljen žensko. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer pa malo upajajo, da jo bodo ohranili pri življenju. Bila je to Ruža Kudrova z Grosupljega, ki je živelu zadnjo čas pri svojih sestrah v Ljubljani. Njen mož Alfonz je bil oficir in je umrl leta 1932 v Zagrebu. Po njegovi smrti je zašla žena v bedo in kmalu je ostala brez sredstev. Zadnje upanje ji je bila služba v Beogradu. Imela je še 500 dinarjev prihrankov in s tem denarjem se je hotela omenjenega dne odpeljati v Beograd. Na postaji v Sisku je čakala na beograjski večerni vlak. Sla je v bližino gostilno, potem se je pa izprehajala ob železniški progi.

Roosevelt zahteva nove bilijone v boju proti depresiji

"Amerika je bogata dovolj, da lahko poročimo nekaj na knadnih bilijonov za svojo varnost in blagostanje, brez da bi žrtvovali svojo svobodo za ceno obojega." S temi besedami je predsednik Roosevelt prejšnji četrtek v svojem 11. radijskem govoru utemeljeval svojo zahtevo, ki jo namerava statuti kongresu za dovolitev novih 4,500 milijonov v relifskem gorovju temeljeno na znesek ene in en četrt milijarde dolarjev; dalje za odpomoč farmerjem 175 milijonov dolarjev, za narodno mladinsko administracijo 75 milijonov in za vzdrževanje CCC korja 50 milijonov.

V enaki meri kakor za preskrbovanje brezposelnih pa se mora pomagati tudi industriji, da lahko svoje tovarne obdrži v obratu, in to obsegata predsednikov drugo točko. V ta svrhu namerava vlada vzeti iz državne zakladnice "sterilizirane" zlata v vrednosti za eno milijardo in 400 milijonov dolarjev, za kar sploh ne bo potrebnega odobriti Kongresa, ker ima vlada že to poverilo. Ta vso se bo stavila na razpolago bankam, ki jo bodo nato lahko oddajale industrijam v obliki posojil in kreditov.

Tema dneva predsednikovima priporočiloma pa sledi še tretje, namreč, da se ustvari nova prilika za delo in zasluzek. V ta namen priporoča predsednik, da se zakon za graditev donov izpopolni v toliko, da se bo takoj lahko začelo z graditvijo hiš, za kar bi bilo potrebnih 300 milijonov dolarjev. Dalje, da stavi vlada na razpolago državam in okrajem vsote ene milijarde dolarjev, in sicer v obliki posojila, da bodo lahko s tem podvzete javna dela v svojem področju, in sicer takoj: obenem pa naj vlada sama započne nova javna dela v vrednosti 450 milijonov dolarjev. Povrhu se naj nakaže za graditev cest 100 milijonov in v svrhu kontrole povodnji 37 milijonov dolarjev.

Ves ta ogromni načrt ima namen, da se postavi zopet na trdne nove kupna moč prebivalstva in se s tem zvišajo skupni dohodki dežele, da bodo dosegli vsaj 80 milijard dolarjev.

Kaj se je zgodilo pozneje, se ne ve. Morda gre za nesrečo, morda pa tudi za poskušen samomor ali zločin.

* Žalostna smrt vojnega invalida. V Vrbiju pri Žaleu v Savinjski dolini si je 48-letni 100-odstotni vojni invalid Potek Fran v obupu z nožem razparal trebuh. Nesrečnež so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je že istega dne umrl. Poteko je živel s svojo ženo in tremi otroki v veliki siromaščini, ki se je zadnje čase še povzeta, ko Potek ni več dobitil invalidske podpore.

* Smrtni skok v Dravo. Emena je uvelodila v dravskem mostu v Mariboru v valove 60-letna zasebnica Ana Žalerjeva. Kaj je ženico gnalo v smrt, ni znano, sumijo pa, da ni mogla preboleti smrtni svojega moža, ki je umrl pred kratkim.

* Nesreča, samomor ali zločin. Na železniški progi pri Sisku so našli pred dnevi okrvavljen žensko. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer pa malo upajajo, da jo bodo ohranili pri življenju. Bila je to Ruža Kudrova z Grosupljega, ki je živelu zadnjo čas pri svojih sestrah v Ljubljani. Njen mož Alfonz je bil oficir in je umrl leta 1932 v Zagrebu. Po njegovi smrti je zašla žena v bedo in kmalu je ostala brez sredstev. Zadnje upanje ji je bila služba v Beogradu. Imela je še 500 dinarjev prihrankov in s tem denarjem se je hotela omenjenega dne odpeljati v Beograd. Na postaji v Sisku je čakala na beograjski večerni vlak. Sla je v bližino gostilno, potem se je pa izprehajala ob železniški progi.

* Smrtni skok v Dravo. Emena je uvelodila v dravskem mostu v Mariboru v valove 60-letna zasebnica Ana Žalerjeva. Kaj je ženico gnalo v smrt, ni znano, sumijo pa, da ni mogla preboleti smrtni svojega moža, ki je umrl pred kratkim.

* Nesreča, samomor ali zločin. Na železniški progi pri Sisku so našli pred dnevi okrvavljen žensko. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer pa malo upajajo, da jo bodo ohranili pri življenju. Bila je to Ruža Kudrova z Grosupljega, ki je živelu zadnjo čas pri svojih sestrah v Ljubljani. Njen mož Alfonz je bil oficir in je umrl leta 1932 v Zagrebu. Po njegovi smrti je zašla žena v bedo in kmalu je ostala brez sredstev. Zadnje upanje ji je bila služba v Beogradu. Imela je še 500 dinarjev prihrankov in s tem denarjem se je hotela omenjenega dne odpeljati v Beograd. Na postaji v Sisku je čakala na beograjski večerni vlak. Sla je v bližino gostilno, potem se je pa izprehajala ob železniški progi.

* Avto s potniki padel v vodo. Pri Ljubeškem se je pripečila pred dnevi huda avtomobilска nesreča. Avtomobil z osmimi potniki je padel v reko Vrješnico. Lastnik avtomobila Lasič je naložil osem potnikov in krenil v Ljubuško. Ko se je

Kazale se bodo tudi slike iz Ljubljane in od lanskega "Ljubljanskega piknika". — Več glej v današnjem dopisu. — Na svidenje, kličejo nekdanja Ljubljanska dekleta.

Ljubenci in njih prijatelji!

"LJUBENSKO ZABAVO"

ki se vrši v korist Sokolskega doma na Ljubnem

V NEDELJO, 24. APRILA 1938, V TAMŠE DVORANI, OB 3. URI POPOLDNE

—

Meddržavna zvezna komisija je pred dnevi zavrnila zahtevo ameriških vzhodnih že ležnic, da se zvišajo cene potniških vozil listkom od dveh centov na dva centa in pol. Železnicne, ki se nahajajo, kot znajo, v težkih finančnih razmerah, so računale, da bodo s tem dobiti najmanj \$40,000,000 na dalmajnih dohodkov. Meddržavna zvezna trgovska komisija pa je izjavila, da je dovolila železnicam zvišanje cen za tovorno blago, in da ne more sedaj zvišati tudi ceni za potniške vozne listke. Železnicne že od zvišanih prevoznih cen za prometno blago dobito letno \$270,000,000 več dohodkov, kot pa so jih imeli do sedaj.

* V Willardu, Wis., je pred kratkim umrl farmer John Trunkelj, star 87 let in doma iz Gradic pri Krki na Dolenjskem. V Ameriki je živel 45 let in pred leti je bil naseljen v Jolietu. Tu zapušča dva sinova in več vnukov in pravnukov.

* V Waukeganu, Ill., je zadnje dni preminula rojakinja Neža Pogljen, starca 65 let in rojena v Bušine pri Toplicah na Dolenjskem. V Ameriki je bila 45 let in prej je bivala v Chicagu. V Waukeganu zapušča sina in hčer, v Chicagu pa brata Charlesa Mediča. — Istotam je bil pred dnevi pri lokalnih volitvah rojak Josip J. Nemanič ponovno izvoljen za šolskega odbornika.

JUGOSLOVENSKI OBZOR

THE YUGOSLAV OBSERVER

The Only Yugoslav Newspaper in Wisconsin. — Published weekly by the
OBZOR PUBLISHING CO.
Frank R. Staut, Editor & Publisher
230 W. National Avenue — Tel.: Mitchell 4373 — Milwaukee, Wisconsin

65

SUBSCRIPTION RATES:

One year	\$2.50
Six months	\$1.50
Wisconsin and other foreign countries: one year	\$3.50
Six months	\$2.00

Dopisi brez podpisov se ne priobčujejo. — Za vse ostale dopise odgovarajo dopisniki sami in ne uredništvo. — Rokopis se ne vraca. — Pri spremembah naslova naj naročniki navedejo poleg novega tudi stare naslove.

Lokalne novice

Ako imate na naslovu lista, ki ga prejemate, označeno

4-21-38

pomeni to, da Vam je s to številko potekla naročnina ter Vas prosimo, da jo čim prej obnovite, da Vam lista ne ustavimo.

— Alderman Collins umrl. Telefonsko sporočilo tik pred zaključkom lista nas obvešča, da je alderman Edward M. Collins, danes, v četrtek, ob 9. uri zjutraj v St. Luke's bolnišnicu umrl. Bil je star šele 44 let ter je trpel na neki akutni želodčni bolezni. V bolniču je bil prepeljan zadnjini petek, potem ko se je v svojem uradu dvakrat onesvestil. Truplo leži v Gronewaldovem pogrebnom zavodu na 2316 W. National Ave., odkoder se pogreb vrši v ponedeljek ob 8:15 zj. v cerkev Sv. Patricija ter od tam na Calvary pokopališče.

— 165,797 oseb v Milwaukee še vedno na relifu. Mesečno poročilo za marec, ki ga izdaja milwaukeeški relifni urad, kaže da je v Milwaukee še vedno 165,797 oseb na javnem relifu. V tem številu so vključene vse osebe, ki na en ali drug način dobivajo javno podporo, vključno one, ki so zaposleni na WPA javnih delih, katerih je 21,558, ter one, ki prejemajo starostno pokojnino in vojne veterane. Direktori generalni relif dobiva 93,385 oseb. Vsaka oseba na relifu stane okraj povprečno \$22.63 na mesec. V januarju je ta povprečni strošek znašal celo \$23.25.

— Država Wisconsin plačuje najvišjo starostno pokojnino.

Osebe, ki so dosegle 65. let in jim je bila nakazana starostna pokojnina, dobe v državi Wisconsin povprečno najvišjo pokojnino med vsemi sosednjimi državami. Povprečna vsota, ki jo pri nas dober tak upokojenci, znaša \$20.11 mesečno, v milwaukeeškem okraju pa celo \$25.84. V vsej državi dobiva danes nad 40,000 oseb starostno pokojnino, od teh 5,582 v Milwaukee in država bo do konca tekočega fiskalnega leta, ki se konča 30. junija, potrošila \$9,500,000 v ta namen. Nove prošnje pa naraščajo tako rapično, da se računa, da bo za prihodnje fiskalno leto treba več kot \$10,000,000 izdatkov v starostnih pokojninah.

— Plumberji na stavki. V torek zjutraj je v Milwaukee zastavkoval kakih 300 plumbervskih pomočnikov, organiziranih v plumbervski uniji (AFL). Med njimi in med organizacijo plumbervskih mojstrov so se že dalj časa vršila pogajanja za obnovo medsebojnega kontraktu. V vprašanju povišanja plač od \$1.32½ na \$1.35 na uro je bil sporazum kmalu dosezen. Mojstri so bili pripravljeni pristati na povišek. Odpor pa je pri njih nastal, ko je unija zahtevala, da noben mojster ne sme sprejeti na delo nikogar po svoji lastni volji, tudi če je dotični član unije, temveč samo one, ki mu jih pošle unija. Tej zahtevi so se mojstri odločeno uprli ter izjavili, da se ji nikdar in pod nobenim pogojem ne bodo uklonili. Posledice je bila štrajk. Organizacija mojstrov šteje 167 podjetij, ki normalno zaposlujejo okoli 95% unijskih plumberv. Stavka bo v glavnem imela efekt le v kolikor pridejo v poslovne stavbe in druga večja dela. Manjša vsakdanja po-

pravila pa bodo opravljali mojstri sami tekom stavke, kar so izjavili. Vsled stavke bo kolikor toliko trpela tudi lokalna stavbna industrija, ki vsled visokih cen novim stavbam, katerih se ljudje boje, tukaj že trpi na pomanjkanju naročil in v njej že zdaj ni tiste spomladanske aktivnosti, katero si je obeta tekom zime.

— Gostilničarji pred definitivnim združenjem. Poskus, da se vse tri gostilničarske organizacije v Milwaukee, Wisconsin Tavern Keepers Ass'n, United Tavernkeepers of America (CIO), in Milwaukee Tavernkeepers Owners' Ass'n, združijo v eno organizacijo, sicer še niso prijeli končnega uspeha, vendar se je našel izhod, ki najtvari podlagu za nadaljnja pogajanje v tem pravcu. Popolni sporazum pa se je dosegel v tem smislu, da vse tri organizacije še naprej nastopajo enotno v obrambi skupnih interesov ter so bile osvojene v tamen predvsem tri glavne točke tega skupnega programa, in sicer: 1.) Boj proti namenovanemu povračku letne licencne pristojbine od sedanjih \$200 na \$1,000; 2.) Zahteve po ustanovitvi določbe, da morajo grocerije, lekarne in druge trgovine, v katerih se kot posrednico blago prodaja tudi pivo in žganje, svoje lokale razpredeliti v posebne prostore, tako, da se bodo vse oporne pijače prodajale separatno, kamor ne bodo imeli dostop mladoletnih; 3.) boj proti nameščanju zahtevi za ustanovitev novega državnega zakona, ki bi določal gotove ure, (morda ob 2. do 8. zjutraj), za zapiranje in odpiranje gostiln.

— Duncanova obravnavna dolčena za 9. maj. Sodna obravnavna proti Thomas M. Duncanu, osebnemu tajniku guvernerja La Follette, ki je obtožen uboju v znani avtomobilski nesreči, se prične v ponedeljek, 9. maja, ob 10. uri dopoldne na municipalnem sodnem oddelku v Milwaukee. Obravnavni bo predsedoval sodnik Gullick N. Risjord iz Ashlanda, Wis., kot se konča 30. junija, potrošila \$9,500,000 v ta namen. Nove prošnje pa naraščajo tako rapično, da se računa, da bo za prihodnje fiskalno leto treba več kot \$10,000,000 izdatkov v starostnih pokojninah.

— Nov grob. V sredo, 13. t. m. je v starosti 62 let preminil rojak Sam Kropusček, doma iz Bočne v Savinjski dolini. V Ameriki je bival 31 let ter zapušča tvo dva sinova in hčer, v Livingstonu, Ill., kjer je prej tudi sam več let živel, pa brata. Žena mu je umrla že pred več leti. Pokopan je bil v soboto 16. aprila na Arlington pokopališču. — Blag mu spomin, preostalom pa naše sožalje!

— Uspehi 12-letnega slovenskega dečka. Na WTMJ radio postaji že nekaj časa vsako tretjo nedeljo nastopa slovenski deček Frankie Simon, sin znanega trgovca Franka Simonca, 632 W. Pierce St. Pri programu "Our Club", ki je oddajan vsako nedeljo ob 8:30 zjutraj, pride vsako tretjo nedeljo na Frankijevo vrsta, da nastopa v njej kot solist na violinu, katero klub svojim 12. letom mojstrsko obvlada celo v najtežjih skladbah. Vselej, kadar nastopi, običajno dobiva naslednje dni velike mnogine priznalnih pisem, ki mu napravljajo mnogo veselja. Prihodnjo nedeljo ob navedeni uro nastopi zopet.

— You will have more time to renew friendships, arrange social events, and do the things you want to do.

— Don't delay — arrange to have a telephone installed today.

MORE LEISURE TIME with a Telephone

The time a telephone saves — errands, shopping and all the other things that go with running a home — can be used to advantage by any busy housewife.

You will have more time to renew friendships, arrange social events, and do the things you want to do.

Don't delay — arrange to have a telephone installed today.

When You Ride a

HARLEY-DAVIDSON

The New 1938 Model is always "wants to go." You can pack every spare hour with pleasure — afternoons, evenings, holidays and vacations. And the 1938 Harley-Davidsons—with their many advanced features—have the power, zip, and stamina to "go places" with real class—and set new records for low-cost mileage. Come in today for "FREE RIDE"—ask about our Easy-Pay Plans.

HARLEY-DAVIDSON

Motorcycle

THE

KNUTH CO.

1753 So. Muskego Avenue

Tel.: ORchard 5793

2491 W. Fond du Lac Ave.

Tel.: KIlbourn 2525

News and Views

FHA Program

The Federal Housing Administration program under the amended law signed by President Roosevelt on Thursday, February 3, 1938, is designed to assist families of moderate means to obtain adequate and decent housing on the most favorable terms in the history of the country.

In the language of the Senate Banking and Currency Committee, it is intended "to utilize the best available means for achieving a sustained long term residential construction program with a minimum expenditure of federal funds and a maximum reliance upon private business enterprise."

It deals solely with project and mortgages that are considered economically sound.

It is designed to be largely self-sustaining through the operation of a federal mortgage insurance system which has been carefully established and successfully operated since 1934.

The Housing Administration

is authorized to insure a total

of \$2,000,000,000 outstanding

at any one time and with the

approval of the President this

amount may be increased to

\$3,000,000,000.

"This program," said Admini-

istrator Stewart McDonald.

"should prove a stimulus to

the construction industry but

too much should not be ex-

pected of it at once. The ma-

chinery is here for the govern-

ment to do its part. The suc-

cess of the program in the long

run, however, depends upon

the whole-hearted, voluntary

cooperation of private capital,

the material and equipment

manufacturers and distribu-

tors, the builders and de-

velopers, and labor."

Small Homes Financing

The total maximum annual

carrying charge for an FHA

insured mortgage on which a

commitment is issued hereaf-

ter will be five and one-half

percent.

This will include five percent

interest and one-half of one

percent mortgage insurance

premium. In the case of newly constructed homes securing mortgages not exceeding \$5400 and meeting certain other conditions the premium rate will be one-fourth of one percent, making the total annual carrying charge to the borrower five and one-fourth percent.

The annual service charge of one-half of one percent which the lending institutions have been permitted to charge under FHIA regulations will be discontinued on all mortgages for which a commitment to insure is issued hereafter.

The insurance premium in the future will be based upon the outstanding balance instead of the original face value of the mortgage as provided in the old law.

Elimination of the annual service charge and the reduced cost of the mortgage insurance will represent a maximum saving of approximately one percent per annum to home builders and buyers on newly constructed houses carrying mortgages of \$5400 or less. On all other insurable mortgages the savings will be approximately three-fourths of one cent per annum.

On newly constructed houses appraised at \$6,000 or less, the minimum permissible down payment or equity requirement will be reduced from twenty percent to ten per cent. Thus, on a \$6,000 newly constructed house, the minimum down payment would be \$600 and the maximum insurable mortgage would be 5400, representing ninety percent of the appraised value.

On newly constructed houses appraised at \$10,000 or less, the insurable limit will be ninety percent of the appraised value up to \$6,000 plus eighty percent of the appraised value above \$6,000. For example, on a newly constructed \$10,000 house the minimum down payment would be \$1,400 and the

IZVRSTNA KAPLJICA!

Sest let staro, izvrstno vino (polovico Michigan, polovico New York). \$1.00 galona. Prinesite posodo s seboj.

ANTON MUHICH

908 South 5th Street

*****

Lahko kar izrežete ta oglas, pod-

črtate semena, katera želite in ga nam

pošljete z Money Ordrom ali poštнимi

znamkami, in naročilo bomo točno po-

slali.

CENA JE V PRODAJALNI 10¢ pa-

ket, po pošti pa skupno s poštino

12¢ paket.

STEVE MOHORKO CO.

704 So. 2nd Street, Milwaukee, Wis.

*****

INVESTMENT SERVICE

Specializing in only Registered and Marketable Securities

*****

HARRY M. Lenartz & Co.

W. North Ave.

Kilbourn 1166

*****

GASOLIN OLJE

POPRAVILA

in vse

AVTOMOBILSKE

POTREBSCINE

*****

Blatz

OLD HEIDELBERG

BEER

*****

Za posebno fini okus —

za pravi užitek v pivu —

ZVEZA LILJA

Ustanovljena leta 1912.

Sedež: Milwaukee, Wis.

WISCONSIN

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Mihail Geiser, 822 West Bruce Street, Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Frank Medle, 1314 So. 62nd Street, West Allis, Wis.
Tajnik: Joe Matoh, 704 South 9th Street, Milwaukee, Wis.
Blagajnik: John Selich, 838 South 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: Frank Britz, 708 South 7th Street, Milwaukee, Wis.

NADZORNİ ODBOR:

Jakob Starha, 1339 South 7th Street, Milwaukee, Wis.
Lud. Vodnik, 652 W. Bruce Street, Milwaukee, Wis.
Val. Medle, 2037 W. National Ave., Milwaukee, Wis.
Mary Skusek, 747 W. Bruce Street, Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:

"OBZOR", 630 West National Avenue, Milwaukee, Wis.

ZDRAVNIK:

Dr. John S. Stefanec, 602 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Društvene seje se vršijo vsak tretji petek v mesecu, ob 8. uri zvečer, na 739 W. National Ave. — Pri Zvezni Liliji se lahko zavarujete za samo posmrtnino \$500.00 ali \$250.00. Izdaja se tudi "20 Year Endowment" police in plačevanje do starosti 60 let. Poleg tega tudi za bolniško podporo. Sprejema se kandidati od 16. do 50. leta starosti obojega spola. Za posmrtnino se lahko zavarujejo tudi drugorodi. — V mladinski oddelki se sprejema otroke od rojstva do 16. leta in se lahko zavarujejo za \$250.00 ali \$500.00 posmrtnino. Za podrobna pojasnila se obrnite na odbor.

DOPISI

23. aprila, godovanje "Lilje"!

Milwaukee, Wis. — Prijatelji prijetne zabave, okusne jedrake, pijače in dobre postrežbe, nikar ne zamudite lepe prilike, ki se vam nudi v soboto večer, 23. aprila, v S. S. Turn dvorani: tako priprorača društvo "Lilje".

Tam bo, kot navadno vsako leto na ta dan, zbrano članstvo "Lilje", šteilo si bo pa tudi v prijetno dolžnost, da kar najboljše zadovolji vse prijatelje, goste in skupna društva, kateri tudi "Lilje" brez izjemne vedno upošteva v enakih slučajih, ko prirejajo svoje domače zabave in druge priredite.

Z sodelovanjem članstva "Lilje" se je za to priliko pripravilo res vse tako, kot za eno veliko godovanje. Saj pa je tudi mesec april tisti, v katerem se je društvo "Lilje" ustanovilo ter je zato primerno, da potom te vsakoletne zabave to še na boljši način proslavimo.

Poleg vsega okusnega in dobrega za telo, bo tudi nekaj točka na odrnu, proizvajanih po malih člančkih "Lilje", ki so vse tako vneti za take stvari in komaj čakajo prilike, da počažejo, kaj so se naučili.

Vsa postrežba in zabava celotnega večera bo stala samo 50c za osebo; zaradi slabih časov tako nizko, vredno bo seveda pa več kot \$1.00.

Na veselo svetlo 23. aprila v S. S. Turn dvorani, kliče vsem prijateljem,

Pripravljalni odbor.

20-letnica društva "Marija Pomoč Kristjanov" št. 165 KSKJ.

West Allis, Wis. — Pri razvoju našega mesta West Allis tudi podpora društva niso zastala. Če pogledamo 20 let nazaj, ne najdemo tedaj še nobenega ženskega podpornega društva v naselbini, spadajočega k K. S. K. Jednoti.

Za ustanovitev takega društva so se tedaj zavzeli naši agilni uradniki društva Sv. Jozefa št. 103. Ti so se podali takrat na delo in so šli po majhni slovenski naselbini v želji, ustanoviti novo društvo. Po velikem trudu se jim je posrečilo dobiti skupaj šestnajst zavednih slovenskih žena in deklet. Te rojakinje so na svojem prvem sestanku zrhaljice našo društveno gredico ali vrtec in v njega zasadile prvo mladičko, iz katere je potem zrastlo naše društvo Marija Pomoč Kristjanov. To društvo danes ni slabotna vejica, ampak je močno drevo, ki je že rodilo mladike, in te so naš mladinski oddelki, ki je naraščaj in ponos našega društva.

Vsem se naznanja, da bo naše društvo proslavilo svojo 20-letnico na belo nedeljo, 24. aprila v Labor dvorani na 64. in National cesti.

Začetek proslave bo ob 10. uri popoldne. Pričel se bo s sv. mašo v cerkvi Marije Pomoč Kristjanov in West Allisu ter se prosi vse članice, da se je udeleži korporativno, ker bo ta maša za vse žive in mrtve člane našega društva.

Ob 2. uri popoldne bo začetek programa v dvorani. Program bo krasen: s petjem, govor in deklamacijami. Zvečer ob 7.30 bo pa začetek plesa in proste zabave z izvrstnim orkestrom.

Vsa sobratska in sestrska društva v West Allisu in Milwaukee se vabi, da se to naše proslave udeležijo. — Bomo jaka hvalje naši naklonjenosti. Sestrski pozdrav.

Josephine Windishman, pred.

Announcing 20th Anniversary.

West Allis, Wis. — St. Mary's Help of Christians Lodge No. 165 K. S. K. will celebrate their 20th anniversary Sunday, April 24th, at the Labor Hall, with a very fine program for the afternoon. Music will be furnished by Zainer's Accordion Band. In the evening Math Pink's orchestra will furnish the music for dancing.

The officers are looking forward to a large attendance and assure you that every one will have a good time.

A very special invitation is extended to all the neighboring lodges, and to the young members of our lodge and we hope they will turn out in great number.

I have sent tickets to our members requesting them to make every effort to sell them. If you cannot sell all of your tickets please return them to me at the hall. At that time you may also pay for the tickets you have sold.

At the last meeting we decided to have a High Mass read on that day at 10. a.m. for the deceased and living members of our lodge at St. Mary's Church.

The members are asked to wear their badges at this mass.

Lodge "Lilje" of Milwaukee have invited us to their "domača zabava", to be held Saturday, April 23rd, at the South Side Turn Hall. Our members are to meet at the hall at 8 P.M.

Mary Petrich, Secretary.

Pozor! Ljubenci in vsi, ki ste prejeli "ljubenski državljanški papir" na lanskem pikniku!

Milwaukee, Wis. — Vsi udeleženci lanskega ljubenskega piknika ste vabljeni na domačo zabavo v Tamše dvorani, ki se bo vršila prihodno, to je na belo nedeljo, dne 24. aprila, ob 3. uri popoldne in naprej, dokler se vam bo zljudilo.

Odvetnik A. Glogek nam bo pokazal slike piknika in one iz starega kraja ob 3. uri popoldne. Vstopnina bo 35¢ za osebo, in v tej vsoti je všetek že tudi dober prigrizek. Igrala bo "Ljubenska godba", in se torej obeta, da bo vsem navzočim minul ta večer v res prijetni zabavi.

Dobiček lanskega piknika je bil naklonjen Prosvetnemu domu na Ljubnem, ki ga sedaj zidajo. Pred kratkim pa so kupili Sokoli hišo pri Šoli od g. Konečna, p. d. Jermana, v kateri

se bodo zbirali, vadili telesno in skrbeli tudi za njih duševno izobrazbo.

Za pomoč so se obrnili na nas tukaj in mi jih hočemo zopet nekoliko pomagati. Zato so se zbrala tukaj žene, nekdaj ljubenska dekleta, in pripravile to zabavo, pri kateri jamčimo, da se bo za to vsoto vsak dobro poveselil a zraven — "mal" položil dar, domu na oltar!

Vabijo vas najvlijednejne nekdanja.

Ljubenska dekleta.

Članom društva "Sloga" št. 1 JPZS.

Milwaukee, Wis. — Na zadnjem redni mesečni seji dne 1. aprila je bil osvojen sklep, da se udeležimo po največji možnosti domače zabave društva "Lilje", ki se vrši v soboto, 23. aprila v S. S. Turn dvorani.

Zato apeliram na vse člane, da se držimo tega sklepa, sklenjenega na seji.

Dalje pa ne pozabite se dobro pripraviti in priti na sejo dne 6. maja, da boste izvolili prave može kot delegate na prihodnjo konvencijo.

Na tej seji se bo tudi ukrepalo več važnih zadev glede pisknika in proslave 30-letnice obstoja našega društva, ki se vrši 17. julija 1938 v Howard parku.

Po seji bomo imeli pa tudi mi malo domače zabave. Jeden in dobre pijače bo v izobilju in kar je še najboljše, bo vse to brezplačno.

Najbolj poglavita stvar je pa, da imate vsi člani svoj asesment plačan do 25. v vsakem mesecu, če nočete imeti kakšnih neprijetnih posledic.

Torej prosim, plačajte!

Z bratskim pozdravom za društvo "Sloga" št. 1,

Frank Natlačen, tajnik.

Članicank "Napredne Slovenske" št. 6 JPZS.

Milwaukee, Wis. — Sklep naše zadnje seje je bil, da se udeležimo domače zabave "Lilje", v soboto 23. aprila v S. S. Turn dvorani. Zbiramo se v dvorani.

Istotako je bil sklenjeno, da se polnoletno udeležimo 20-letnice društva "Marija Pomoč Kristjanov", ki se vrši v nedeljo, 24. aprila v Labor dvorani točno ob 2:30 popoldne. Tudi tu se zbiramo v dvorani. Enak sklep je bil osvojen tudi na seji Podružnice št. 12 S. Ž. Z., in se tudi tu sosestre pozivajo, da pridejo ob gori navezenem času na obe prireditve.

Torej članice, udeležite se teh dveh prireditvev, kakor je bilo sklenjeno na naših zadnjih sejih.

S sestrskim pozdravom,

Mary Schimenz, tajnica.

Članstvu društva "Bratski Dom" št. 11 JPZS.

Milwaukee, Wis. — Naše društvo je sklenilo na zadnji redni seji dne 2. aprila, da oponorimo vse člane, da naj se udeležijo prihodnje mesečne seje 7. maja, na 4646 N. 32nd St. Na dnevnem redu bomo imeli več važnih stvari za ukrepati, med njimi tudi volitve delegatov za prihodnjo 10. redno konvencijo.

Sestrska dekleta bo organizirala razne posebne ugodnosti, tako na parniku, kar tudi v starem kraju. Na parniku bodo imeli svoj poseben oddelek, imeli bodo skupne obede, ki bodo pripravljeni po možnosti po našem okusu, imeli bodo svoje posebne zabave poleg koncertov, "muvis-a".

In raznih drugih prireditvev. Vaša vožnja na parniku ima biti ena sama dolga zabava in tako ne bo časa ne za dolg čas in ne za morsko bolezni.

V starem kraju se pripravlja udeležencem tega izleta velik sprejem, in jugoslovanska vlagada je že odobrila za Amerikanec polovično vožnjo po njenih žezeznicah. Dalje bo vodstvo tega izleta organiziralo skupne izlete po vsej Sloveniji in sicer v avto-busi in tako boste lahko pripravili izvoljenim delegatom, kako se naj naša pravila preuredijo na prihodnji konvenciji, ter dalji druga pripravila, ki bi po vašem mnenju bila v korist članstva in Zvez.

Naj vas še opozorim na to, da plačujete svoj asesment bolj redno, kolikor je načel v vaši moči. Sobrat tajnik pač ne more zalagati asesmenta. Posebno pa se potrudite, da boste platiči oziroma imeli plačen asesment do prihodnje seje, da boste lahko volili ali da boste lahko izvoljeni za delegate. Saj to vam je znano, da će nimate plačane asementa, tudi niste izvoljeni po pravilih do bolniške podpore in ne do volitev, to je, ne smete voliti ne izvoljeni biti.

Dobiček lanskega piknika je bil naklonjen Prosvetnemu domu na Ljubnem, ki ga sedaj zidajo. Pred kratkim pa so kupili Sokoli hišo pri Šoli od g. Konečna, p. d. Jermana, v kateri

Torej na veselo svetlo na prihodnji seji!

John Veršnik, pred., Frank Ramshak, tajnik.

Našim izseljencem!

Vojnik pri Celju, Jugoslavia. — V našem trgu postavljamo velik spomenik v svetovni vojni padlim in umrli v vojni.

Spomenik je v sivem stanju že dograjen, toda treba je še istega arhitektsko dovršiti, k čemer je pa nujno potrebna denarna pomoč. Ob 20-letnici konca svetovne vojne, to je prihodnje leto, hočemo odkriti izgotovljen spomenik javnosti in tako pokazati uspeh akcije za trajen spomin žrtvam bojnega klanja. Prosimo vas iskreno, blagovolite po svojih močeh prispeti v dejanju, da nam takoj pomagate do uresničenja našega cilja.

Ta spomenik bo romarski kraj za žaljuče starše, brate, sestre, vdove in neveste, kjer bodo vsi ti z nami vred pogosto osvežili spomin na žrtve vojne. S tem sklepom se združimo vsi, tudi najmanjši dar je dobrodošel.

Morebitne denarne prispevke

blagovolite poslati v zaprtih pismih direktno na spodaj podpisani odbor, ali pa na banko Cvetković M. Drag, New York City, 1819 Broadway.

Vsakdo, ki prispeva za spomenik padlim vojnim žrtvam v svetovni vojni, bo njegovo ime kot daritelj vpisano v zlati že napravljeni knjigi, ki bo ob nedeljah odprtih javnosti. — Spomenik stoji v Ergu, Vojnik pri Celju, Dravska banovina, Jugoslavija.

Na tej seji se bo tudi ukrepalo več važnih zadev glede pisknika in proslave 30-letnice obstoja našega društva.

Torej prosim, plačajte!

Z bratskim pozdravom za društvo "Sloga" št. 1, 25. aprila.

Frank Ramshak, tajnik.

Zvezni odbor

za postavitev spomenika v svetovni vojni padlim vojakov v Vojniku pri Celju.

VABILO

na izlet v staro domovino.

Rojakinje in rojaki, ki so letos poletje namenjeni v staru kraj, bodisi na obisk, ali za stalno, so vabljeni, da se pridružijo izletu Slovenske ženske zveze v Ameriki. Ta izlet se vrši v dveh skupinah in sicer: Prva skupina odpotuje na brzoparniku NORMANDIE 1. junija in druga, glavna skupina odpotuje iz New Yorka 22. junija na znamen in priljubljenem brzoparniku ILE DE FRANCE. Z drugo skupino potuje tudi podpisani Leo Zakrajšek, ki bo skrbel za udobno in prijetno potovanje svojih potnikov.

Za udeležnike tega izleta bodo aranžirane razne posebne ugodnosti, tako na parniku, kar tudi v starem kraju. Na parniku bodo imeli svoj poseben oddelek, imeli bodo skupne obede, ki bodo pripravljeni po možnosti po našem okusu, imeli bodo svoje posebne zabave poleg koncertov, "muvis-a".

Vaša vožnja na parniku ima biti ena sama dolga zabava in tako ne bo časa ne za dolg čas in ne za morsko

Ta trenutek se prikaže na pragu gospa Villefortova še v nočni obleki; vprašajoče se ozre okoli sebe in si privabi v oči nekaj solz.

Naenkrat stopi za korak ali skok naprej in iztegne roke proti nočni mizici.

Videla je, kako se zdravnik zavedao sklanja nad to mizo, da vzame v roke kozarec, iz katerega je, kakor je vedela go-tovo, izlila v peč vse, kar je bilo v njem.

Zdaj je bilo v kozarcu prav toliko pijače kakor tedaj, predno jo je izlila v pepel.

Ce bi se bil prikazal morilki Valentini duh, bi bil naredil na njo manjši vtis.

Bila je to res barva one pijače, katero je nalila Valentini v kozarec in jo je ta pila. Gospod d'Avrigny jo je opazoval tako natanko; nemogoče je bilo, da bi varal ta strup njegovo bistro oko; brezvomno se je zgodič čudež, da kljub morilkinim previdnostim ostanata dokaz in sled zločina.

Dočim stoji gospa Villefortova otrplje in nepremično kakor kip Strahu, dočim je njen soprog zakopan v odejo te smrtno postelje ter ne vidi in ne sliši ničesar od tega, kar se godi okoli njega, stopi zdravnik k oknu, da bi boljše videl tekočino v kozarcu, ter poskusni nekaj kapljic.

"Ah," zamurmra, "to ni več brucin; poglejmo, kaj je!"

Nato stopi k omariču, katero je tekoma Valentini bolezni izpremenil v nekako lekarno, vzame iz nje stekleničeo s salpetro kislino ter vrlije nekoliko njenih kapljic v rumenkino tekočino, ki postane takoj krvavordeča.

"Ah," pravi zdravnik z gnušom sodnika, ki je spoznal resnico, in v veseljem učenjaku, ki je razrešil problem.

Gospa Villefortova se obrne na peti; njene oči se zabliskajo in nato postanejo motne; žena se opoteče, poiše z roko vrata in izgine.

Trenutek nato se začuje šum, ki ga povzroči oddaljeno telo, če se zgrudi na tla.

Toda nihče se ne zmeni za to; postrežnica je opazovala, kaj dela zdravnik s tekočino v kozarcu, gospod Villefort je bil še vedno nezavesten.

Samo gospod d'Avrigny je zasledoval z očmi gospo Villefortovo in videl, kako je naenkrat izginila.

Dvigniši zastor, pogleda skozi Edvardovo sobo v sobo njegove matere ter vidi, da leži nepremično na preprogi.

"Pojdite na pomoč gospe Villefortovi," pravi postrežnici; "milostivi je slab."

"Toda gospica Valentina?" zaječela ta.

"Gospica Valentina več ne potrebuje pomoči," pravi zdravnik, "kajti mrtva je."

"Mrtva! Mrtva!" vzdihne Villefort v silni bolesti, ki je bila tem silnejša, ker je bila temu bronastemu sreču nova in nepoznama.

"Mrtva pravite?" vsklikne tretji glas. "Kdo je rekel, da je Valentina mrtva?"

Moža se ozreti in zagledata med vrati Morrela, bledega, trepetajočega in prestrašenega.

Zgodilo se je sledete:

Ob svoji navadni uri je prišel skozi mala vrata, ki so vodila k Noirtierju.

V svoje začudenje je našel vrata odprta in je lahko vstopil, ne da bi mu bilo treba zvoniti.

V vestibulu je za trenutek obstal ter klical slugo, ki ga je navadno vodil k staremu Noirtierju.

Toda nihče ni odgovoril; čitalcu je znano, da so služe zapustili hišo.

Morrel ni imel čisto nobenega vzroka, da bi bil nemirnejši nego sicer: imel je Monte Cristovo obljubo, da Valentina ne umrije, in ta obljuba ga doslej ni varala. Vsak večer mu je grot poslat ugodna poročila, katera mu je drugo jutro potrdil Noirtier.

Vendar se mu je zdela ta tišina nenavadna. Zaklical je drugič, tretjič, a zastonj.

Sel je torej naprej.

Noirtierjeva vrata so bila odprta kakor druga.

Prvo, kar je zagledal, je bil Noirtier v svojem naslonjaču, ki je stal na navadnem mestu. Zdelo se je, da njegove široko odprte oči izražajo notranji strah; in to slutnjo je potrjevala izvanredno bleda barva, razlita po njegovem obličju.

"Kako vam gre, gospod?" je vprašal mladi mož z nekako tesnobo v sreču.

"Dobro," je naznačil starec s svojimi očmi, "dobro."

Toda njegovo obličje je izražalo vsak hip večji nemir.

"Ali česa želite?" je vprašal Morrel. "Ali naj pokličem vaše ljudi?"

"Da, da," je odvrnil Noirtier.

Morrel je pozvonil. Toda če bi bil raztrgal vrvico, bi se vendar ne bil prikazal nihče.

Obrnil se je k Noirtierju. Bledoba in strah na starčevem obličju sta rastla.

"Moj Bog, moj Bog," je vzdihnil Morrel, "zakaj nihče ne pride? Ali se je zgodila v hiši kaka nesreča?"

Zdelo se je, da Noirtierjeve oči izginjajo v svojih udritinah.

"Toda kaj vam je?" je vprašal Morrel. "Vzbujate mi strah. Valentina! Moja Valentina!..."

"Da, da," je pritrdir starec.

Maksimiljan je odpril usta, da bi odgovoril, toda jezik mu je otrplil; opotekel se je in se skoro zgrudil na tla.

Nato je iztegnil roko proti vratom.

"Da, da," je nadaljeval starec.

Maksimiljan je planil v dveh skokih čez male stopnice, dočim so bile starčeve oči, kakor da hočejo reči:

"Hitrejše, hitrejše!"

Minuta je zadostovala mlademu možu, da je prehodil več sob, ki so bile prazne kakor ostala hiša, ter prišel k Valentini.

Ni mu bilo treba odpreti vrat, kajti bila so odprta do kraja. Ihtenie je bilo prvo, kar je zaslilaš. Kakor skozi meglo je videl med belimi blazinami in odedjami črno postavo. Strah, grozen strah ga je priklenil na prag.

Tedaj je zaklical glas, ki je rekel: "Valentina je mrtva," in drugi glas, ki je nalič odmevu odgovoril:

"Mrtva! Mrtva!"

VI.

Maksimiljan.

Villefort se dvigne, skoro osramočen, da je bil zasačen pri tem izbruhu silne bolečine.

Strašen poklic, v katerem je živel petindvajset let, mu je vzel skoro vsa človeška čustva.

Njegov pogled se upre v Morrela.

"Kdo ste, gospod," pravi, "ki pozabljate, da se v hiši, v kateri se je naselila smrt, ne prihaja na ta način? Odstranite se, gospod, odstranite se!"

Toda Morrel se ne zgane. Svojih oči ne more obrniti od tega strašnega prizora.

"Ali slišite? Odstranite se!" zakliče Villefort, dočim se d'Avrigny približa, da bi porinil mladega moža s praga.

Ta se ozira zmedeno zdaj na mrtvo truplo, zdaj na go-

spoda, zdaj po sobi; trenutek se zdi, da se obotavlja, in nato odpre ust; toda kljub množici najboljših musi, ki mu krizajo možgane, ne more spregovoriti niti besedice. Zgrabi se za glavo in ves top zapusti sobo. Villefort in d'Avrigny mu sledita z očmi, ter se spogledata, kakor da hočeta reči:

"Blazen je!"

Toda predno še mine pet minut, začujeta na stopnicah šum težkih korakov, in prikaže se Morrel, držeč z nadčloveško močjo v svojih rokah starca v njegovem naslonjaču. Prišedši na vrnjno stopnico, postavi stol na tla in ga hitro zapelje v Valentinoovo sobo.

Vse to je bilo mogoče storiti mlademu možu le s močjo obupa.

Strašnješi kakor vse drugo je bil Noirtier, pri katerem je njegovo žereče in mogočno oko nadomestovalo vse druge čute.

Tudi na Villeforta naredi to bledo obličeje s svojimi plamenčimi očmi strašen vtis.

Vsakokrat kadar se je sešel s svojim očetom, se mu je zgodilo kaj strašnega.

"Vidite, kaj so storili z njo!" vsklikne Morrel, potiskajoč z eno roko naslonjač proti Valentiniom postelji in kazoz drugo na mrtvo dekleko. "Vidite, oče moj, vidite!"

Villefort stopi korak nazaj in začudenog pogleda tega mladega moža, ki ga je on sam komaj poznal in je imenoval Noirtierjevo svojega očeta.

Zdi se, da se ta trenutek vsa starčeva duša izlije v njegove oči, ki se zalijajo s krvjo. Zile na vratu se napno, njegova polt postane plavkasta, in zdi se, da se mu hoče izviti krik, tem strašnejši, ker mu ne pride preko ustnic.

Villefort stopi korak nazaj in začudenog pogleda tega mladega moža, ki ga je on sam komaj poznal in je imenoval Noirtierjevo svojega očeta.

"Gospod," vsklikne Morrel, pograbivši roko hromega starca, "tukaj so me vprašali, kdo sem in kakšno pravico imam biti tu! O, razložite to vi, ki vam je znano!"

In glas mladega moža zamori htjenje.

Silno starčeve dihanje je bilo, kakor da mu hoče raznesti prsi; zdelo se je, da je plen onega gibanja, ki se pokaže pred smrtnim bojem.

Končno mu začeno drseti po licu solce; bil je srečnejši od mladega moža, ki je jokal brez solz. Njegova glava se ne more povesiti, njegove oči se zapro.

"Povejte," nadaljuje Morrel z zamolklim glasom, "povejte, da sem njen zaročenec!"

"Povejte, da je bila ta deklica moja plemenita prijateljica, moja edina ljubezen na tem svetu!"

"Povejte, povejte, da pripada to truplu meni!"

In mladi mož se zgrudi pred smrtno posteljo svoje neveste na tla, nudeč prizor strte velike moći.

Njegova bolest je bila tako velika, tako resnična, da se mora d'Avrigny obrniti proti, da bi skril svojo ganjenost, da se Villefort, ne da bi zahteval kako pojasnilo, ukrene magnificenemu vplivu, ki nas vleče k ljudem, kateri so ljubili one, ki jih objukujemo, ter poda mlademu možu roko.

Toda ta ne vidi ničesar: prijel je Valentino za njen mrzlo roko in ihtec zaril svojo vročo glavo med blazine.

Nekaj minut je slišati in tej sobi samo htjenje, kletve in molitve. In vendar se je čulo iz vsega tega težko, hročeče dihanje Noirtierjevo, ki je bilo, kakor da hoče raztrgati v njegovih prsih niti življenja drugo za drugo.

Končno spregovori Villefort, ki je bil še najmočnejši.

"Gospod," pravi Maksimiljanu, "kakor pravite, ste ljubili Valentino in bili njen zaročenec; jaz nisem vedel niti za to ljubzen, niti za to zvezzo; in vendar vam hočem kot njen oče odpustiti, ker vidim, da je vaša bolest velika in resnična.

"Sicer je pa moja žalost prevelika, da bi mogel v sreču gojiti jezo.

"Toda vidite, da je angelik, ki ste ga ljubili, zapustil zemljo; ona zdaj časti Boga, in več ji ni treba človeškega oboževanja; recite torej tem zemeljskim ostankom z Bogom, stisnite poslednji roko one, katero ste ljubili, in odidite za vedenje od nje, kajti Valentina potrebuje zdaj le še svečenika, ki jo blagovsijo."

Morrelovo srce se je krčilo v nepopisni bolesti.

"Motite se, gospod," vsklikne in se dvigne na eno koleno, "motite se. Valentina kljub temu, da je mrtva, ne potrebuje samo svečenika, ampak tudi maščevalca."

(Nadaljevanje sledi.)

NASVETI

za dom, kuhičino in gospodinjstvo
Zbirka Mrs. S.

Pomarančni biskvit.

Mešaj, da se zgosti, eno jajce, dva rumenjaka in 4 unči sladkorja. Nato dodaj sok in naribano lupinico ene pomarančne, 2 unči mokre, 2 unči zmletih orehov, 1 unč drobno sesekljane pomarančne lupinice (belo kožico prej dobro poreži) in tri sneg treh beljakov. Podolgovato majhno pekačo dobro pomaži s sirovim maslom, posuj z moko, zliži notri testo, razravnaj in peci približno pol ure. Pečeno in hladno razreži na tanke kose, zloži na pekačo in v mlačni pečici osuši. Je zelo dobro pecivo k čaju ali vinu.

BODOČE PRIREDITVE NAŠIH DRUŠTEV IN KLUBOV

23. aprila. Domača zabava društva "Lilija" v S. S. Turn dvorani.

24. aprila. Domača zabava društva "Lilija" v S. S. Turn dvorani, v Tamše dvorani, v korist Sokolskega doma na Ljubljanskem.

24. aprila (Bela nedelja). Proslava 20-letnice društva Marija Pomoč Kristjanov št. 165 KSKJ. v Labor dvorani, West Allis.

30. aprila (sobota). Društvo "Naprednost Slovenčev" št. 3 JPZS, domača zabava v korist Slov. Auditorija v West Allisu, v Kraljevi dvorani.

1. maja. Proslava 10-letnice Podružnice št. 17 S. Ž. Z., v Labor dvorani v West Allisu.

1. maja. Proslava 10-letnice Podružnice št. 17 S. Ž. Z., v Labor dvorani v West Allisu.

1. maja. Proslava 10-letnice Podružnice št. 17 S. Ž. Z., v Labor dvorani v West Allisu.

1. maja. Proslava 10-letnice Podružnice št. 17 S. Ž.